

ටිනියා/ රිංවර්ම් ආසාදන

ටිනියා හෙවත් රිංවර්ම් යනු කවර ආකාරයේ රෝගයක්ද?

ටිනියා යනු දිලීරයක් නිසා සමෙහි ඇතිවන ආසාදනයකි. රිංවර්ම් නමෙහි කියවෙන පරිදි මෙය පත්‍රවකුගෙන් ඇතිවන රෝගයක් නොවේ. මිනිසුන් සතුන් හා පස ඇතුළු බාහිර පරිසරයේ පවතින ඩර්මටොෆයිට් (Dermatophyte) නම් දිලීර කාණ්ඩයක් නිසා මෙම රෝගය ඇතිවන අතර මෙම දිලීර වලට අපගේ හිසකෙස්, නිය සහ සමෙහි බාහිර ස්ථරය තුළ වැඩෙමින් රෝගය පතුරවා හැරීමේ හැකියාව පවතී.

ටිනියා රෝග ලක්ෂණ මොනවාද?

ටිනියා රෝගය කැසීමක් සහිත රතු පැහැති ලප ලෙස හටගනී. මෙම ලප මතුපිට සම ගැලවී යන ස්වභාවයක් දැකිය හැක. බොහෝ රෝගීන්ගේ ඉකිලි, කිහිලි වැනි ඩහදිය දැමීම අධික සිරුරේ නැමෙන ස්ථානවල මෙම ලප පළමුව හටගනී. පසුව සිරුරේ ඕනෑම තැනකට මෙම ලප පැතිර යා හැක.

මේවා රිංවර්ම් ලෙස හැඳින්වෙන්නේ ලපවල මැද සුව වෙමින් මුද්දක ආකාරයට රවුමට දාරයක් ලෙස පැතිරීම නිසාය. ලපවල දාරය වඩාත් රතු පැහැති වන අතර සමහරවිට ඉහලට එසවුණු බවක් හෝ සැරව බිබිලි හෝ වතුර බිබිලි වැනි ස්වභාවයක් දාරවල දැකිය හැක.

සිරුරේ ඇතිවන ස්ථානය අනුව රෝග ලක්ෂණ වෙනස් විය හැකිය. දෙපාවල ඇහිලි අතර හටගන්නා විට සම සුදු පැහැ වී සන වීමක් ලෙස මෙය හටගනී. සමහරවිට අත්ල හා පතුල්වල සුදුපැහැ සම ගැලවී යාමක් ලෙසද මෙම රෝගය හටගත හැක.

හිස්කබලේ රෝගය හටගන්නා විට රතුපැහැ සම ගැලවී යන ලප ලෙස හෝ හිසකෙස් අළු පැහැයට හැරුණු සම ගැලවෙන ලප ලෙස දිස්විය හැක.

නිය වල දිලීර ආසාදන ඇතිවූ විට නිය සමෙන් වෙන්වීම සහ එම ඉඩෙහි සුදු පැහැති කුඩක් එකතුවීමත් නියපොතු අවපැහැ වීමත් දැකිය හැක.

රෝගය ඇතිවීමේ අවදානමක් ඇත්තේ කාටද?

මෙය ඕනෑම වයසක අයකුට හටගත හැකි අතර භික්කබල ආශ්‍රිත රෝගය හට ගැනීමට වැඩි ඉඩක් ඇත්තේ කුඩා ළමුන්ටය.

රෝගය ඇතිවීමට වැඩි ඉඩකඩක් ඇත්තේ පහත සඳහන් අවස්ථාවලදීය

- ඩහදිය දැමීම අධික කාලගුණ තත්ත්වයන්
- පුද්ගලික පිරිසිදුකම අඩුවීම
- සිරුරට තදවන කෘත්‍රීම ඇඳුම් භාවිතය
- ඇඳුම් හුවමාරු කරගැනීම
- සිරුරු එකට ගැටීම බහුලව සිදුවන රග්බි, පාපන්දු වැනි ක්‍රීඩා වල නිරතවන අයට
- සිරුරේ ප්‍රතිශක්තිය අඩු වන රෝග වලින් පෙළෙන අයට
- දියවැඩියා රෝගීන්ට

ටීනියා යනු බෝවන රෝගයක්ද?

ටීනියා යනු ස්පර්ශයෙන් බෝවන රෝගයකි. රෝගය වැළඳුණු අයකුගේ සම හෝ ඔවුන් භාවිතා කළ ඇඳුම්, පනාව, හිස් ආවරණ වැනි සම සමග සාප්‍රච ගැටෙන පැළඳුම් මගින් රෝගය තවත් අයකුට බෝවිය හැකිය. මෙයට අමතරව වැසිකිළි ආසන, ඇඳ වැනි හවුලේ පරිහරණය කරන ගෘහ උපකරණ මගින්ද රෝගය පැතිරී යා හැකිය.

බල්ලන්, බළලුන් වැනි සුරතල් සතුන්ට දිලීර ආසාදන පවතිනම් ඔවුන්ගෙන් නිවසේ වෙසෙන මනුෂ්‍යයන්ට රෝගය බෝවිය හැකිය. පරිසරය තුළ දීර්ඝ කාලයක් දිලීරවලට නොනැසී පැවතිය හැකි නිසා කලකට පසු වුවද රෝගය බෝවීමේ අවදානමක් පවතී.

රෝගය හඳුනා ගන්නේ කෙසේද?

බොහෝවිට පළපුරුදු වර්ම රෝග වෛද්‍යවරයකුට රෝග පරීක්ෂාවකින් පමණක් රෝගය හඳුනා ගත හැකි වුවත් සමහරවිට සමේ හෝ නිය මතුපිට ස්ථර සුරාගත් සාම්පල අන්වීක්ෂය මගින් පරීක්ෂා කිරීමෙන් දිලීර හඳුනා ගැනීමක් අවශ්‍ය විය හැකිය

ටීනියා ආසාදනය සුව කළ හැකිද?

මෙය දිලීර ආසාදනයක් බැවින් නිසි දිලීර නාශක ඖෂධ නිසි කාලයක් භාවිත කිරීම මගින් රෝගය මුළුමනින්ම සුව කරගත හැකිය. රෝගය පැතිරී ඇති ආකාරය අනුව ඔබේ වෛද්‍යවරයා විසින් දිලීර නාශක ඖෂධ වර්ගය සහ බොනා බෙහෙත් අවශ්‍යද යන්න තීරණය කරනු ඇත.

ක්‍රීම් වර්ග ආලේප කරනවිට ලපය මුළුමනින්ම සහ එය අවට අභලක් පමණ ප්‍රදේශයක් ආවරණය වන පරිදි ආලේප කිරීමට සැලකිලිමත් වන්න.

ඖෂධ අවශ්‍ය කාලසීමාව පිළිබඳව ඔබට වෛද්‍යවරයා ලබාදුන් උපදෙස් එලෙසින්ම පිළිපදින්න. ඔබට රෝගය සුවවී ඇති බවක් පෙනුනද නිසි කලට පෙර ප්‍රතිකාර නැවැත්වීම රෝගය නැවත මතු වීමට හේතුවන බව තරයේ මතක තබා ගන්න. බොහෝවිට ටීනියා ආසාදන සඳහා මාසයක්වත් නොකඩවා ප්‍රතිකාර කළ යුතුවේ.

ඔබගේ හිතූමතයට හෝ ෆාමසිවලින් ලබාගෙන බෙහෙත් පාවිච්චි කිරීමෙන් වලකින්න. වෛද්‍යවරයකු විසින් උපදෙස් දුනහොත් හැර වෙනත් අයකු ලබාගෙන ඇති ප්‍රතිකාර පාවිච්චි කිරීමෙන් වළකින්න.

රෝගය මුළුමනින්ම සුව කර ගැනීම සඳහා පවුලේ වෙනත් සාමාජිකයන්ටද රෝගය බෝවී ඇත්දැයි පරීක්ෂා කර ඔවුන්ටද ප්‍රතිකාර කිරීම අවශ්‍ය වේ.

රෝගයට ප්‍රතිකාර කිරීමේදී ස්ටෙරොයිඩ් කාණ්ඩයේ ඖෂධ ප්‍රයෝජනවත්ද?

කුමන ආකාරයේ ටීනියා ආසාදනයකට වුවද ස්ටෙරොයිඩ් ඖෂධ භාවිතය සුදුසු නොවේ. දිලීර නාශක හා ස්ටෙරොයිඩ් වල එකතුවක් ලෙස නිපදවූ ආලේපන බොහොමයක් මේවනවිට වෙළඳපොළේ පවතී. බොහෝ විට සමේ රෝගවලට ප්‍රතිකාර ලෙස ජනතාව මිලදී ගන්නේද, ෆාමසිවලින් "කසන දදයකට" ප්‍රතිකාර ලෙස ලබාදෙන්නේද එවැනි ආලේපනයක් වීමට ඉඩ ඇත.

එබඳු ආලේපන භාවිතය නිසා රෝගය සිරුර පුරාම පැතිරීම මෙන්ම ලප වල ස්වභාවය වෙනස් වීම නිසා රෝග විනිශ්චය අපහසු වීමටද ඉඩ ඇත. එවන් විටක මිල අධික දිලීර නාශක ඖෂධ දීර්ඝ කාලයක් ලබාගැනීමට සිදුවිය හැකිය.

රෝගය නැවත ඇතිවීම සහ වෙනත් අය අතර පැතිර යාම වළක්වා ගන්නේ කෙසේද?

- පවුලේ අනෙකුත් සාමාජිකයන් හා සුරතල් සතුන්ට දිලීර ආසාදන වැළඳී ඇත්දැයි වෛද්‍යවරයකු හෝ පශු වෛද්‍යවරයකු ලවා පරීක්ෂා කරවාගෙන නිසි ප්‍රතිකාර ලබාදෙන්න
- ඇඳුම් සහ පනාව, හිස් ආවරණ වැනි දේ හවුලේ පරිහරණයෙන් වලකින්න
- එවැනි උපකරණ මත බොහෝ කාලයක් දිලීර රැඳී පැවතිය හැකි නිසා ඒවා හොඳින් පිරිසිදු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.
- ඔබට රෝගය පවතින කාලය තුළදී පොදු පිහිනුම් තටාක භාවිතය හා හිසකෙස් සත්කාර සඳහා සැලුන් හෝ රූපලාවණ්‍ය ආයතන වලට වලට යාමෙන් වළකින්න.
- ඔබගේ ඇඳුම් වෙනම සෝදාගන්න. හැකිනම් නටන හෝ උණු ජලයෙන් ඇඳුම් සේදීම වඩා හොඳ රෝග පාලනයකට උදව් වනු ඇත. එසේ නොහැකි නම් ඇඳුම් තද අවිච්චි වියලා මැද ගැනීමෙන්ද ඒවායේ තැවරී ඇති දිලීර විනාශ වනු ඇත.

ටීනියා ආසාදනයකින් වැළකී සිටින්නේ කෙසේද?

- සම පිරිසිදුව හා තෙත් බවින් තොරව පවත්වා ගන්න
- ඇඳුම් හවුලේ පරිහරණයෙන් වළකින්න.
- සිරුරට හිර නොවන කපු යට ඇඳුම් භාවිත කරන්න
- හැකි සෑමවිටම පාද ආවරණය නොවන පාවහන් භාවිත කරන්න
- සුරතල් සතුන්ට සමේ ආබාධ පවතින බවක් හැඟේනම් ඔවුන්ට ප්‍රතිකාර ලබාදෙන්න. ඔවුන් අනවශ්‍ය ලෙස සිරුරට ළංකර ගැනීමෙන් වළකින්න